

מצנפות הגמדים

ל.בכשטיין

איורים - קרל פהרינגר

אדם שאינו יודע כי אתה נמצא שם ושממנו עוד מעולם לא שמעת מילה טובה. אפשר ללכת לאן שרוצים, לקחת מה שרוצים. אף אחד לא יראה, כל זמן שבידך מצנפת גמד."

"אבל איך משיגים מצנפות כאלה?" שאל האח

היה פעם טוחן ולו שלושה בנים ובת אחת. הוא אהב מאוד את בתו, אך משום מה שנא את הבנים ותמיד היה בלתי מרוצה מהם ועשה להם חיים קשים. הבנים דאגו מאוד ולעתים התרחקו מהבית וישבו ביחד מתלוננים ונאנחים, לא יודעים איך לנהוג ומה לעשות נגד כעסו של אבא.

יום אחד כשישבו כך, נאנח האח הבכור ואמר "הו, אילו היו לנו רק מצנפות הגמדים, זה היה עוזר לנו."

"מה זה?" שאל אחד האחים.

"הגמדים, שחיים בהרים הירוקים" הסביר האח הראשון "חובשים מצנפות, הנקראות גם מצנפות ערפל. מי מחזיק מצנפת כזו, נעשה בלתי-נראה. וזה דבר טוב, אחים יקרים. אפשר ללכת מול בן

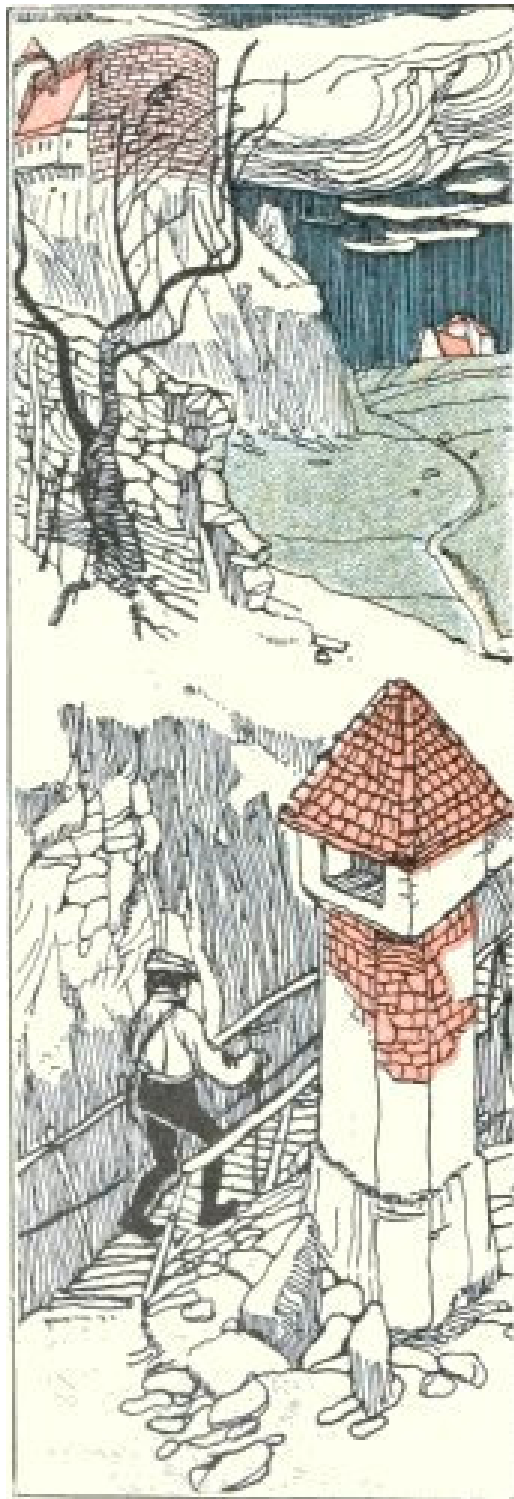
הצעיר ביותר.

"הגמדים" ענה הבכור "הם עם אנשים קטנים, מצחיקים כאלה, שמשחקים ורוקדים, וזורקים את המצנפות שלהם באוויר. וופס! והם נראים, וופס! הם תופסים את המצנפות ונעשים בלתי-נראים שוב. צריך רק לשים לב, וכשהגמד זורק את

לחטוף אותה, אך לא הספיק,
כי הגמד תפס אותה בעצמו
ומיד התחיל לצעוק "גנב!
גנב!"

לקריאה זו כל הגמדים
התנפלו על הנער והוא היה
כאילו בתוך נחיל של נמלים.
הוא לא הצליח להתגונן
והגמדים לקחו אותו שבי
והובילו לבתיהם שמתחת
האדמה.

כשהאח הבכור לא חזר, דאגו
מאוד שני האחים הנותרים
וגם האחות דאגה. היא
הצטערה מאוד שאבא נוהג
כלפי הבנים בחומרה ואי-רצון
כזה. אך הטוחן הזקן רק
מלמל "שילך לכל הרוחות.
למה שאדאג! להפך, פה אחד
פחות בבית. הוא כבר יחזור

המצנפת לאוויר, לתפוס ולהחזיק אותו וביד שניה
לתפוס את המצנפת. ואז הגמד נשאר גלוי ואתה
שולט בו. את המצנפת אפשר לשמור, וכך
להיעשות בלתי-נראה, או לדרוש מהגמד תמורה,
שתבטיח לך מספיק לכל החיים. כי הגמדים
שולטים בכל המתכות שבאדמה ומכירים את כל
סודות הטבע. והם יכולים ללמד גם את האדם
הטיפש ביותר ולעשותו חכם, מהתלמיד העצלן
ביותר לעשות פרופסור מלומד, משוליית ספרים
לעשות רופא גדול ומפקיד פשוט שר בממשלה.
"הה, זה משהו טוב" אמר אחד האחים "אז לך
ותביא לך ולנו מצנפות כאלה, או לפחות תשיג לך
אחת, ותעזור לנו אחר כך להסתלק מכאן."
"כך אעשה" אמר האח הבכור ומיד יצא בדרך אל
ההרים הירוקים. הדרך הייתה ארוכה והנער הגיע
להרי הגמדים רק לקראת לילה. אז הוא נשכב
בדשא על מקום בו, לאור הירח, ראה סימני דריסה
וריקודים. ובאמת כעבור זמן הופיעו גמדים, התחילו
לרקוד ולהשתולל ולזרוק את המצנפות למעלה.
מיד גם נפלה מצנפת אחת קרוב אליו והוא רצה

ראה את הגמדים, ניסה לחטוף מצנפת אחת אבל הגמד היה זריז יותר, קרא "גנב! גנב!" וכל קהל הגמדים התנפל על הנער, שלא יכול היה לזיז יד ורגל. והם הובילו אותו לביתם תחת האדמה. מאוד התגעגע האח הצעיר לשני אחיו, וחיכה לשובם, אך לשווא. עכשיו הוא הבין שהאח השני לא הצליח במשימתו. גם האחות הייתה עצובה מאוד. ורק האב נשאר אדיש ואמר "הלך אז הלך. לא מצא לו חן להיות כאן, אז הלך. העולם גדול ורחב. עוד חור אחד בבית שלי תוקן. אם החמור שמח, ירקוד על קרח וישבור לו רגל. למה שאדאג. טוב שעוד אחד נעלם מעיניי."

כשיהיה רעב. עשבים רעים לא נעלמים." אך עבר יום אחרי יום והנער לא חזר, ואבא התנהג כלפי השניים האחרים עוד יותר גרוע. שוב התייעצו שני הבנים והאמצעי אמר "אתה יודע, אחי? עכשיו אלך בעצמי להרים הירוקים. אולי אצליח להשיג מצנפת גמד. אני חושב שהאח שלנו באמת השיג כזו ויצא לעולם הרחב כדי לחפש את מזלו, ואותנו שכח בינתיים. אחזור, אם אצליח, אבל אם לא אחזור סימן שלא הצלחתי ואז לא נראה כבר זה את זה. הבה נפרד לתמיד."

בעצב נפרדו האחים והאמצעי יצא לכוון ההרים הירוקים. אך גם לו קרה כפי שקרה לבכור. הוא

זמן רב ושוב נפלה מצנפת לידו. "הי" חשב הנער "ממש גשם של מצנפות", אבל לא ניסה לחטוף אותה, עד שבסוף מצנפת שלישית נפלה ממש לידיו. הוא החזיק אותה חזק והתרומם מהר. "גנב! גנב!" נשמעה צעקתו של הגמד שהמצנפת הייתה שייכת לו, וקהל הגמדים התחיל לרוץ בכוון זה. אבל הנער לא נראה להם בכלל כי החזיק את המצנפת, והם לא יכלו לעשות לו דבר. ואז התחילו יללות ובכי ובקשות שיחזיר להם את המצנפת עבור כל שבעולם.

כל זמן שהאחים היו בבית האח הצעיר יכול היה עוד לסבול. אבל עכשיו, כששניהם נעלמו, הרגיש שאין הוא יכול להשאר יותר ואמר לאחותו "אחותי היקרה, גם אני הולך עכשיו וכנראה לא אחזור, אם יקרה לי מה שקרה לאחים הגדולים שלי. אבא לא אוהב אותי ונגד זה אין לי עצה. כל הקללות וטענות שנפלו קודם על שלושתנו, נופלות עכשיו עלי לבד וזה עומס בלתי נסבל. שמרי רק על עצמך ושלום!" האחות רצתה מאוד שיישאר עוד, כי אהבה אותו מאוד, אבל הוא יצא בלילה בהסתר. בדרך חשב רק איך הוא יכול להצליח להשיג כיפת גמד. כשהגיע להרים הירוקים ראה מיד את העיגולים הדרוכים בדשא, שהשאירו אחריהם הגמדים בריקודים ומשחקים שלהם. ואז נשכב וחיכה. הגמדים הגיעו למקום, התחילו לשחק, לרקוד ולזרוק את המצנפות באוויר. מצנפת אחת נפלה גם קרוב מאוד אליו, אבל הנער החכם לא ניסה לקחת אותה. הוא חשב "יש לי זמן. קודם עלי לתת לגמדים הרגשת בטחון." הגמד לקח בחזרה את המצנפת שלו, שנפלה קרוב מאוד לנער. לא עבר

אצלי. מיד! תשחררו אותם! השרות שלהם הסתיים
ושלכם מתחיל!"

התת-קרקעיים נאלצו עכשיו להישמע לעל-קרקעי,
והם הובילו את האדון החדש שלהם למקום בו
נפתח פתח בהר הירוק והוא ירד לשם. למטה היו
עולמות ענקיים וגם חדרים קטנים ותאים צפופים,
והנער, אחרי שראה את הכל שאל שוב על האחים
שלו. הם הובאו אליו, והצעיר ראה שהם לבושים
בגדי משרתים. הם קראו אליו בכאב "אא, אז גם
אתה כאן, אחינו הקטן! אז אנו עכשיו שלושתנו
נשלטים על ידי הכוחות התת-קרקעיים ולא נראה
יותר אור ושדות זהובים ויער ירוק!"
"אל דאגה, אחיי היקרים. הדברים התהפכו" ענה
להם הצעיר.

"בגדים מפוארים לאחים שלי ולי, ומיד!" קרא
לגמדים, כשהוא מחזיק את המצנפת היטב בידו,
כל הזמן שהגמדים ממלאים את פקודותיו
ומלבישים את שלושתם. ואז ציווה לערוך לו
ולאחים שלו שולחן עם סעודה מפוארת ויין טוב,
ולהציג ולנגן ולרקוד, מה שהגמדים ידעו לעשות

"עבור כל שבעולם?" שאל הנער את הגמדים "זה
יתאים לי באמת. משהו יכול לצאת מהעסקה
הזאת. אני צריך רק לדעת מה הוא 'כל' הזה. אבל
קודם תגידו איפה האחים שלי?"
"הם למטה, בטירת ההרים הירוקים" ענה הגמד
בעל המצנפת שהחזיק הנער.

"ומה הם עושים?"
"הם משרתים אותנו!"
"אהה! הם משרתים? אז עכשיו אתם משרתים

היטב. בסוף הוכנה להם מרכבת זכוכית מופלאה רתומה לסוסים אצילים ושלושת האחים נסעו דרך מערות אבני חן יקרות, ראו איך מתכות מלבלבות כמו פרחים, שושנים כסופות, ורדים מארד, חמניות מזהב.

ואז התחיל משא ומתן על החזרת המצנפת והנער העמיד לגמדים תנאים קשים.

ראשון - שיקוי מיוחד מעשבי מרפא הידועים רק לגמדים, בשביל אבא שלהם, שלבו הכעסני יבריא ובכך מצב רוחו יתהפך ויתחיל לאהוב את בניו. שנית - נדוניה לאחות שלהם שתהיה עשירה כמו נסיכה בת מלך.

שלישית - עגלה מלאה אבני חן וחפצי אומנות שרק הגמדים יכולים להכין כאלה, ועוד עגלה מלאה מטבעות כסף וזהב, כי כפי שאומר העם, כסף צוחק, והאחים אהבו לצחוק.

בסוף מרכבה מפוארת לשלושת האחים, עם חלונות זכוכית, סוסים, משרתים, וכל הציוד הדרוש.

הגמדים התפתלו וניסו להתחמק מדרישותיו ונהגו

בעלובות כזו שאבן הייתה מרחמת עליהם, אך כל היללות שלהם לא עזרו.

"אם אינכם רוצים" אמר האח הצעיר "גם זו לטובה. אז אשאר כאן אצלכם. זה מקום די יפה. אקח גם את המצנפות של כולכם, ומה יקרה כשיראו אתכם

האנשים? הרי יהרגו את כולכם אחרי המבט הראשון! ועוד: אעלה לפני האדמה ואסוף שם קרפדות וכל אחד מכם יקבל קרפדה אחת למיטה שלו לפני השינה."

למשמע הדברים האלה התחילו הגמדים לזעוק "לא! לא! רק לא זה! רחם עלינו!" כי קרפדות הן דיראון וגועל נפש הגדול ביותר של גמדים.

"טיפשים" המשיך האדון הצעיר שלהם "אני לא דורש 'כל שבעולם' כפי שקראתם. הדרישות שלי צנועות ביותר, כי אני נער הגון. יכולתי לקחת כל המצנפות שלכם ולשלוט בכם תמיד, כי כל עוד המצנפת בידי גם לא אוכל למות, כפי שאתם יודעים. אז האם תקבלו את התנאים שלי?"

"כן! כן! אדוננו האציל!" נאנחו הגמדים ויצאו לעבודה כדי להכין את כל מה שנדרשו ולמלא את

התנאים שלו.

אבל בינתיים בטחנה לא התנהלו הדברים כראוי. אחרי שהבן הצעיר ביותר עזב, אמר הטוחן "כך זה, כשאתה מגדל ילדים, בסוף הם מפנים לך את גבם. אבל נשארה לי לפחות הבת האהובה עלי."

אבל הבת האהובה התחילה לבכות.

"מה, שוב את בוכה?" התלונן הזקן "האם עלי להאמין שעל האחים שלך את בוכה? לא, את בוכה בגלל הנער שרוצה לשאת אתך לאישה, אך הוא ריק כמו שק קמח ריק. אין לו כלום, לך אין כלום, לי אין כלום. את שומעת רעש של עבודה? אני לא שומע מאומה. הטחנה עומדת, לא יכול להיות מצב יותר גרוע מזה שהטחנה לא עובדת. אני לא יכול לטחון, את לא יכולה להתחתן בלי נדוניה, או אולי נכין חתונת קבצנים. אא?"

את הדברים האלה שמעה הבת מדי יום וסבלה מכך מאוד.

אבל אז, בוקר אחד הופיעו עגלות לפני הטחנה, עגלה אחת, שתיים, שלוש. עגלונים קטנים, משרתים קטנים קופצים החוצה ופותחים דלתות

ויוצאים שלושה אדונים יפים, לבושים כמו נסיכים!
מסביב מסתובבים משרתים, סוחבים ארגזים
גדולים, מזוודות, סלים, ומביאים הכל לטחנה.
הטוחן ובתו רק עומדים כמו מאובנים ולא מבינים
כלום.

"בוקר טוב, אבא! בוקר טוב אחות! הנה חזרנו!"
קוראים שלושת האחים. ואלה מביטים עליהם
ומתפלאים. "שתה-נא אבא, כדי לברכנו!" קורא
הבכור ולוקח מהמשרת בקבוק, מוזג לגביע זהב
ונותן לאבא לשתות. זה לוגם, ומוסר את הגביע
הלאה וכולם שותים. חום נכנס לזקן ללבו והחום
הופך לאש והאש לאהבה. הוא בוכה ונופל על
צוואריהם של בניו, מנשק ומברך אותם. ואז בא גם
הארוס של בתו וגם הוא שותה.
מרב שמחה, גם אבני הרחיים של הטחנה, שעמדו
כבר הרבה זמן ללא ניע, מתחילים להסתובב
מעצמן ומסתובבים הלאה, הלאה.